

Врз основа на член 136 став 7 и 8, 138 став 6, 139 став 2 и 144 од Законот за воздухопловство (“Службен весник на Република Македонија” бр. 14/2006, 24/2007, 103/2008 и 67/2010) директорот на Агенцијата за цивилно воздухопловство донесе

ПРАВИЛНИК ЗА СТРУЧНО ОСПОСОБУВАЊЕ, ПРОВЕРКИ, ДОЗВОЛИ И ОВЛАСТУВАЊА НА ПЕРСОНАЛОТ ЗА МЕТЕОРОЛОШКО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА ВОЗДУШНИОТ СООБРАЌАЈ

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат начинот на вршење на обуката за стекнување на стручна оспособеност, како и посебните услови во однос на потребниот кадар за обука, опремата и другите посебни услови неопходни за безбедно и уредно работење на организациите или центрите за обука, формата, содржината, евиденцијата и начинот на издавање, продолжување, обновување и промена на уверенијата за вршење на обука на организациите или центрите за обука, начинот на спроведување на редовната и вонредната проверка, условите за стекнување на дозволите и овластувањата, начинот на издавање, продолжување, промена и суспендирање на дозволите, форма, содржина, рок на важење, видот и евиденцијата на дозволите и овластувањата, како и критериумите, начинот и постапката за признавање на завршена обука, програми за обука, положени испити, стекнати дозволи и/или овластувања во странство на персоналот за метеоролошко обезбедување на воздушниот сообраќај (во натамошниот текст: воздухопловен МЕТ персонал).

Член 2

- (1) Одделните изрази употребени во овој правилник го имаат следното значење:
- 1) **метеоролошко обезбедување на воздушниот сообраќај** опфаќа собирање, обработка, дистрибуција на метеоролошки информации, метеоролошка прогноза, метеоролошки известувања и метеоролошки предупредувања (во натамошниот текст: воздухопловно - метеоролошки услуги);
 - 2) **воздухопловен МЕТ персонал** е персонал кој поседува валидна дозвола за давање на воздухопловно - метеоролошки услуги поврзани со безбедно и уредно одвивање на воздушниот сообраќај односно со давање на услуги на воздухопловна навигација;
 - 3) **дозвола** е исправа со која се потврдува дека лицето кое спаѓа во воздухопловен МЕТ персонал е стручно оспособено и овластено за вршење на определени стручни работи на метеоролошко обезбедување на воздушниот сообраќај, кои се од значење за безбедноста на воздухопловството;
 - 4) **овластување** е одобрение запишано во дозволата и е составен дел на дозволата, со кое се утврдени посебните услови, права или ограничувања што се однесуваат на давање на воздухопловно - метеоролошки услуги;
 - 5) **посебно овластување за инструктор** е одобрение запишано во дозволата и е составен дел на дозволата, со кое се утврдени посебните услови, права или ограничувања за вршење на обука и оценување на компетентност на воздухопловниот МЕТ персонал и
 - 6) **компетентност** е поседување на соодветно знаење, вештина и искуство неопходни за безбедно давање на воздухопловно - метеоролошки услуги соодветни на овластувањата впишани во дозволата.

Член 3

Одделни кратенки употребени во овој правилник го имаат следното значење:

“BM прогностичар” – воздухопловно-метеоролошки прогностичар;

“BM опсервер” – воздухопловно-метеоролошки опсервер;

“WMO – World Meteorological Organization” - Светска метеоролошка организација и

“ICAO – International Civil Aviation Organization” – Меѓународна организација за цивилно воздухопловство.

II. СТРУЧНО ОСПОСОБУВАЊЕ

1. Услови за вршење на обука

Член 4

(1) Стручната оспособеност на воздухопловниот MET персонал се стекнува во овластени организации или центри за обука кои треба да ги исполнуваат посебните услови пропишани со овој правилник.

(2) Организациите или центрите за обука можат да се формираат во состав на давател на воздухопловно - метеоролошки услуги или како самостојни правни лица.

Член 5

(1) За да вршат обука на воздухопловен MET персонал, организациите или центрите за обука со седиште во Република Македонија, треба да имаат уверение, издадено од страна на Агенцијата за цивилно воздухопловство (во натамошниот текст: Агенцијата).

(2) За добивање на уверението од став (1) на овој член организациите или центрите за обука треба да имаат:

- програма за обука на воздухопловен MET персонал (во понатамошниот текст - програма за обука) во согласност со Анекс I на ICAO за издавање на дозволи на персонал, Глава 4 (ICAO Annex 1 Personnel Licensing, Chapter 4), Упатството на WMO за настава и обука на персоналот од областа на метеорологијата и оперативната хидрологија - WMO бр. 258 (WMO Guidelines for the Education and Training of Personnel in Meteorology and Operational Hydrology – WMO No. 258) и неговиот додаток 1 – Услови за обука и стручна оспособеност на воздухопловниот MET персонал (Training and Qualification Requirements for Aeronautical meteorological personnel), одобрена од Агенцијата;

- стручен кадар кој ќе ја спроведува обуката согласно одобрената програма за обука;

- соодветни простории и опрема за изведување на обуката согласно одобрената програма за обука;

- книга за евиденција на извршените обуки и кандидатите за обука и досиеја за инструкторите и

- соодветна стручна литература согласно одобрената програма за обука.

2. Форма, содржина, евиденција и начин на издавање, продолжување, обновување и промена на уверението за вршење на обука на воздухопловен MET персонал на организациите или центрите за обука

Член 6

(1) За издавање, продолжување, обновување или промена на уверението за вршење на обука на воздухопловен MET персонал, организациите или центрите за обука поднесуваат барање до Агенцијата, со кое се приложуваат докази дека се исполнети условите за добивање на уверение наведени во член 5 на овој правилник.

(2) Барањето за продолжување на уверението се поднесува најмалку 30 дена пред истекот на важноста на уверението, а за обновување најдоцна 30 дена по истекот на важноста на уверението.

(3) Доколку организацијата или центарот за обука не поднесе барање за продолжување или обновување во роковите утврдени во став (2) на овој член, уверението се смета за повлечено.

Член 7

(1) Агенцијата по приемот на барањето, врши проверка дали е уплатена административна такса, проверка на приложената документација, како и оперативна проверка со цел да се утврди дали организацијата или центарот за обука ги исполнува условите и техничките можности за вршење обука на воздухопловен МЕТ персонал.

(2) Проверките од став (1) на овој член се вршат и при продолжување, обновување или промена на уверението.

(3) При извршување на проверките од став (1) на овој член, Агенцијата користи листи за проверка претходно изготвени согласно документацијата и податоците кои се проверуваат.

(4) Доколку од проверките наведени во став (1) на овој член Агенцијата утврди дека одредена организација или центар за обука ги исполнува условите за вршење обука на воздухопловен МЕТ персонал, во рок од 45 дена од денот на поднесување на барањето донесува решение за издавање, продолжување, обновување или промена кое заедно со уверението за вршење на обука му се доставуваат на барателот откако ќе поднесе доказ дека го платил надоместокот за издавање, продолжување, обновување или промена на уверението за вршење обука.

(5) Доколку Агенцијата утврди дека одредена организација или центар за обука не ги исполнува условите за вршење на обука на воздухопловен МЕТ персонал, донесува решение за одбивање на барањето за издавање, продолжување, обновување или промена на уверението за вршење на обука кое ги содржи причините за одбивање.

Член 8

(1) На организации или центри за обука, уверението за вршење на обука на воздухопловен МЕТ персонал, им се издава на образец даден во Прилог 1 на овој правилник.

(2) Уверението за вршење обука на воздухопловен МЕТ персонал, се издава со рок на важење од две години.

(3) За издадените уверенија за вршење на обука на воздухопловен МЕТ персонал, Агенцијата води евиденција.

(4) Евиденцијата од став (3) на овој член содржи податоци за работа на организацијата или центарот кој врши обука на воздухопловен МЕТ персонал, како и контакт телефони и адреси на одговорните лица.

3. Посебни услови и начин на вршење на обука

Член 9

(1) За да биде примен на почетна обука, кандидатот за воздухопловен МЕТ персонал треба да ги исполнува следните услови:

1) да има најмалку 18 години;

2) да има најмалку средна стручна подготовка доколку започнува обука за ВМ опсервер и да има најмалку висока стручна подготовка – природно-математички факултет, отсек Метеорологија доколку започнува обука за ВМ прогностичар;

3) да има важечко лекарско уверение за здравствена способност класа 4;

4) да има познавање на англиски јазик најмалку ниво А2 согласно Common European Framework of Reference for Languages доколку започнува обука за ВМ опсервер и

5) да има познавање на англиски јазик најмалку ниво Б1 согласно Common European Framework of Reference for Languages доколку започнува обука за ВМ прогностичар.

(2) За да започне обука за овластување, кандидатот треба да има завршено почетна обука.

(3) За да започне напредна обука за стекнување на посебно овластување инструктор кандидатот треба да има завршено почетна обука и обука за овластување, како и да ги исполнува следните услови:

1) да поседува важечка дозвола за воздухопловен МЕТ персонал со најмалку едно овластување;

2) да има најмалку четири години работно искуство како воздухопловен МЕТ персонал со соодветно овластување за кое ја започнува напредната обука и

3) да има познавање на англиски јазик најмалку ниво С1 согласно Common European Framework of Reference for Languages.

Член 10

(1) Стручното оспособување на воздухопловниот МЕТ персонал има за цел стручно да ги оспособи лицата кандидати за воздухопловен МЕТ персонал со неопходното знаење, рутина и вештина за стекнување на дозвола и/или одредени овластувања, како и безбедно извршување на работите на метеоролошко обезбедување на воздушниот сообраќај.

(2) Оспособувањето од став (1) на овој член може да го врши лице кое спаѓа во воздухопловен МЕТ персонал и кое во својата дозвола има впишано овластување за кое треба да врши оспособување и посебно овластување за инструктор.

(3) Стручното оспособување од став (1) на овој член трае најмногу две години и се одвива во следните фази: почетна обука, обука за овластување, напредна обука и континуирана обука.

3.1. Почетна обука

Член 11

(1) Почетната обука има за цел да го оспособи лицето кандидат за воздухопловен МЕТ персонал на одредено ниво на компетентност, кое ќе му овозможи започнување на обуката за овластување.

(2) Обуката од став (1) на овој член се изведува на начин детализиран во одобрената програма за обука изготвена согласно Упатството на WMO за настава и обука на персоналот од областа на метеорологијата и оперативната хидрологија - WMO бр. 258 (WMO Guidelines for the Education and Training of Personnel in Meteorology and Operational Hydrology – WMO No. 258) и неговиот додаток 1 – Услови за обука и стручна оспособеност на воздухопловниот МЕТ персонал (Training and Qualification Requirements for Aeronautical meteorological personnel).

(3) Обуката од став (1) на овој член опфаќа теоретска настава по предметите:

1. Воздухопловна метеорологија;
2. Контрола на летање;
3. Воздухопловна техника
4. Воздухопловни правила и прописи;
5. Човечки фактор и основни принципи на системот за управување со квалитетот (QMS) и системот за управување со безбедноста (SMS) и
6. Воздухопловна терминологија на англиски јазик.

(4) Почетната обука се смета за успешно завршена ако кандидатот покажал успех од минимум 75% по секој предмет поединечно.

3.2. Обука за овластување

Член 12

(1) Обуката за овластување има за цел да го оспособи лицето кандидат за воздухопловен MET персонал на одредено ниво на компетентност за работа со цел самостојно давање на воздухопловно - метеоролошки услуги поврзани со давање на воздухопловни метеоролошки прогнози или информации (BM прогностичар) или вршење на воздухопловни метеоролошки мерења и опсервации (BM опсервер).

(2) Обуката од став (1) на овој член се изведува на начин детализиран во одобрената програма за обука изготвена согласно Упатството на WMO за настава и обука на персоналот од областа на метеорологијата и оперативната хидрологија - WMO бр. 258 (WMO Guidelines for the Education and Training of Personnel in Meteorology and Operational Hydrology – WMO No. 258) и неговиот додаток 1 – Услови за обука и стручна оспособеност на воздухопловниот MET персонал (Training and Qualification Requirements for Aeronautical meteorological personnel) преку интегрирање во практика на претходно стекнатите знаења, рутини и вештини поврзани со работното место на кандидатот и во одредено работно опкружување.

(3) Обуката од став (1) на овој член се изведува во овластени организации и центри за обука кои треба да обезбедат работна средина на давање на воздухопловно - метеоролошко услуги.

(4) Обуката од став (1) на овој член опфаќа теоретска и практична настава по предметите од член 25, односно член 26 на овој правилник со цел стекнување на знаења, искуства и вештини потребни за извршување на професионалните должности поврзани со соодветното овластување за кое кандидатот се обучува.

(5) Обуката за овластување се смета за успешно завршена ако кандидатот покажал успех од минимум 75% по секој предмет поединечно.

3.3. Напредна обука

Член 13

(1) Напредната обука има за цел унапредување на знаења и вештини потребни за стекнување на посебно овластување за инструктор.

(2) Обуката од став (1) на овој член се изведува на начин детализиран во одобрената програма за обука.

(3) Обуката од став (1) на овој член опфаќа теоретска и практична настава по предметите од член 27, односно член 28 на овој правилник со цел стекнување на знаења, усовршување на персоналните квалитети и вештините за пренесување на стекнатите знаења од соодветната област и креирање и спроведување на програмата за стручно оспособување на воздухопловен и друг стручен персонал.

(4) Напредната обука се смета за успешно завршена ако кандидатот покажал успех од минимум 80% за секој предмет поединечно

3.4. Континуирана обука

Член 14

(1) Континуираната обука има за цел одржување и унапредување на стекнатите знаења, вештини и компетентност на воздухопловниот MET персонал и подготовка на нови технологии.

(2) Континуираната обука од став (1) на овој член може се изведува како: обука за обновување и подобрување на компетентноста и обновени вештини и знаења за сезонските климатски влијанија на аеродромот, обука за измена и воведување на нови оперативни процедури и/или обука за нови технички сретства и уреди.

(3) Континуираната обука се смета за успешно завршена ако кандидатот покажал успех од минимум 75% за секој предмет поединечно.

(4) Организацијата или центарот за обука изготвува програми за одржување на компетентност во единиците за давање на воздухопловно-метеоролошки услуги и истите на секои три години ги доставува до Агенцијата на одобрување.

(5) Во програмите од став (4) на овој член детално се наведуваат процесите, времетраењето на обуката, бројот на часови и роковите потребни за обезбедување на соодветна континуирана обука и за докажување на компетентноста преку спроведување на редовни и вонредни проценки.

(6) Компетентноста на воздухопловниот МЕТ персонал се оценува секоја година.

(7) Компетентноста на инструкторите се оценува на секои три години.

(8) Организацијата или центарот за обука најдоцна до 30 јуни во тековната година ја известува Агенцијата за редовните проценки на компетентноста од став (5) на овој член спроведени во претходната година.

(9) Организацијата или центарот за обука ја известува Агенцијата за секоја вонредна проценка на компетентноста од став (5) на овој член во рок од седум дена од денот на нејзиното спроведување.

Член 15

(1) Организациите или центрите за вршење на обука на воздухопловен МЕТ персонал водат посебно досие за секој кандидат кој посетувал обука во кое се наведуваат личните податоци на кандидатот и податоци за траење на обуката, податоци за инструкторите кои ја вршеле обуката, за положените испити, степенот на оспособување и видот на работите за кои кандидатот се обучува.

(2) Организациите или центрите за вршење на обука на воздухопловен МЕТ персонал водат и евиденција за извршените обуки и за издадените потврди за завршена обука.

Член 16

(1) Организациите или центрите за обука му издаваат потврда за завршена обука на секој кандидат кој ја завршил обуката.

(2) Потврдата од став (1) на овој член содржи: име на организацијата или центарот, лични податоци за кандидатот, податоци за обуката која што ја завршил кандидатот, датум на почеток и завршување на обуката, оценки по предметите и општиот успех на кандидатот.

III. РЕДОВНИ И ВОНРЕДНИ ПРОВЕРКИ

1. Редовни проверки

Член 17

(1) Кандидатот треба по успешно завршената обука за овластување, да поднесе писмено барање до Агенцијата за полагање на испитот за стекнување на дозвола за воздухопловен МЕТ персонал и овластување.

(2) Со барањето за полагање на испитот од став (1) на овој член, кандидатот за полагање на испит за стекнување на дозвола и овластување поднесува доказ за исполнетост на условите пропишани со член 9 став (1) на овој правилник и потврда за завршена почетна обука и обука за овластување.

(3) Кандидатот за стекнување на посебно овластување за инструктор треба по успешно завршената напредна обука, да поднесе писмено барање до Агенцијата за полагање на испитот за стекнување на посебно овластување за инструктор.

(4) Со барањето од став (3) на овој член кандидатот за полагање на испит за стекнување на посебно овластување за инструктор поднесува докази дека ги исполнува условите од член 9 став (3) на овој правилник и потврда за завршена напредна обука.

Член 18

(1) Агенцијата по прием на барањето за полагање на испит, врши проверка дали кандидатот ги исполнува условите од член 17 на овој правилник за полагање на испит.

(2) Ако се утврди дека кандидатот ги исполнува пропишаните услови, Агенцијата во рок од 30 дена од денот на приемот на барањето донесува решение за одобрување на полагање на испитот во кое се одредува терминот на полагање на испитот кој не може да биде подолг од три месеци од денот на донесување на решението, местото на полагање на испитот и листата на испитувачи задолжени за спроведување на испитот.

(3) Полагањето на испитот не може да биде одредено во рок помал од 15 дена од денот кога решението од став (2) на овој член му било доставено на кандидатот.

(4) Ако Агенцијата утврди дека кандидатот не ги исполнува условите од член 17 на овој правилник за полагање на испит, донесува решение за одбивање на барањето за полагање испит кое ги содржи причините за одбивањето.

Член 19

(1) Агенцијата ги обезбедува условите за спроведување на испитите.

(2) Испитот го спроведуваат испитувачи кои со решение ги определува Агенцијата од утврдената листа на воздухопловни стручњаци. За испитувач не може да се определи лице кое ја спроведувало обуката на кандидатот.

(3) Бројот на испитувачи се утврдува во зависност од бројот на предметите, односно од обемот на практичниот дел на испитот, при што еден испитувач може да спроведе испит за најмногу три предмети.

(4) Секој испитувач е задолжен за организирање на испитот по одреден предмет, односно предмети и во рок од седум дена од денот на завршувањето на испитот ги доставува испитните листи и материјал во оригинал до Агенцијата.

(5) Испитувачите работат во име и за сметка на Агенцијата и пред неа се одговорни за правилно спроведување на испитите.

Член 20

Секој испитувач за спроведување на испитот го испрашува кандидатот од областа за која е именуван со решението и по завршување на испитот го оценува успехот на кандидатот по предметите со оценка "положил" или "не положил".

Член 21

(1) Испитот за стекнување на дозвола, овластување и/или посебно овластување се состои од теоретски и практичен дел.

(2) Теоретскиот дел од испитот се состои од писмен и усмен дел.

(3) Практичниот дел од испитот опфаќа практична проверка на стекнатите знаења, способности и вештини и се спроведува во работна средина во која се даваат воздухопловно-метеоролошки услуги.

Член 22

(1) Писмениот дел на испитот е успешно поминат ако се оцени дека содржи најмалку 80% точни одговори по секој предмет поединечно.

(2) Усмениот дел на испитот кандидатот го полага по успешно поминат писмен дел од испитот.

(3) Кандидатот кој нема да положи еден предмет од теоретскиот дел од испитот, има право на еден поправен испит по тој предмет во рок кој го определува Агенцијата и кој не може да биде пократок од 30 дена, ниту подолг од 60 дена од денот на одржување на последниот испит.

(4) Ако кандидатот не положи два или повеќе предмети од теоретскиот дел од испитот, се смета дека испитот не е положен и дека кандидатот треба да го полага во целост испитот за стекнување на дозвола, овластување и/или посебно овластување.

(5) Ако кандидатот не го положи поправниот испит од ставот (3) на овој член се смета дека испитот не е положен и дека кандидатот треба да го полага во целост испитот за стекнување на дозвола, овластување и/или посебно овластување.

Член 23

(1) По успешно поминат теоретски дел на испитот кандидатот го полага практичниот дел на испитот.

(2) Ако кандидатот не го положи практичниот дел на испитот, се смета дека испитот не е положен во целост.

Член 24

Полагањето на испитот за стекнување на дозвола, овластување и/или посебно овластување кандидатот може да го повтори уште еднаш и тоа во рок не пократок од три месеци и не подолг од шест месеци од денот на доставување на испитните листи и материјал од член 19 став (3) на овој правилник до Агенцијата.

Член 25

(1) Теоретскиот дел на испитот за стекнување на дозвола на МЕТ персонал и овластување ВМ опсервер, се состои од следните предмети:

1. Основи на воздухопловна метеорологија;
2. Воздухопловни правила и прописи од областа на воздухопловната метеорологија;
3. Метеоролошки мерења и опервации;
4. Технологија на работа и
5. Воздухопловна метеоролошка терминологија и фразеологија на англиски јазик.

(2) Практичниот дел на испитот од став (1) на овој член се состои од:

1. Изготвување на воздухопловни МЕТ извештаи;
2. Оперативни процедури за техничките средства и уреди и
3. Значајни МЕТ појави и феномени.

Член 26

(1) Теоретскиот дел на испитот за стекнување на дозвола на МЕТ персонал и овластување ВМ прогностичар, се состои од следните предмети:

1. Воздухопловна метеорологија;
2. Опасни метеоролошки појави;

3. Воздухопловни правила и прописи од областа на воздухопловната метеорологија;
4. Технологија на работа и
5. Воздухопловна метеоролошка терминологија и фразеологија на англиски јазик.

(2) Практичниот дел на испитот од став (1) на овој член се состои од:

1. Подготвување и издавање на прогнози, предупредувања и други информации;
2. Документацијата за лет и консултација и
3. Демонстрација на практични методи за прогноза на време.

Член 27

(1) Теоретскиот дел на испитот за стекнување на посебно овластување за инструктор – ВМ опсервер, се состои од следните предмети во повисоко ниво на знаење, обем и содржина соодветен на одобрената програма за обука:

1. Методика на настава и основи на педагогија;
2. Воздухопловни прописи;
3. Метеоролошки инструменти и опрема и
4. Воздухопловна метеоролошка терминологија и фразеологија на англиски јазик.

(2) Практичниот дел на испитот од став (1) на овој член се состои од подготовка и одржување на наставен час.

Член 28

(1) Теоретскиот дел на испитот за стекнување на посебно овластување за инструктор – ВМ прогностичар, се состои од следните предмети во повисоко ниво на знаење, обем и содржина соодветен на одобрената програма за обука:

1. Методика на настава и основи на педагогија;
2. Воздухопловни прописи;
3. Анализа и прогноза на време и
4. Воздухопловна метеоролошка терминологија и фразеологија на англиски јазик.

(2) Практичниот дел на испитот од став (1) на овој член се состои од подготовка и одржување на наставен час.

2. Вонредни проверки

Член 29

(1) Постапката за вонредна проверка ја спроведува Агенцијата, врз основа на предлог мерките од инспекциски записник и решение за суспензија на дозвола за воздухопловен МЕТ персонал и/или одредено овластување.

(2) Агенцијата донесува решение за вонредна проверка со кое се определува начинот и времето на спроведување на вонредната проверка и се доставува на лицето на кое се однесува вонредната проверка.

(3) Вонредната проверка на стручна способност се спроведува за определени предмети од теорискиот и/или практичниот дел на испитот за стекнување на дозвола и/или овластување.

(4) Во случај на успешно завршена вонредна проверка, Агенцијата со решение го повлекува решението за суспензија.

(5) Во случај на неуспешно завршена вонредна проверка или во случај кога лицето на кое му е изречена суспензија не се јави на вонредната проверка, Агенцијата со решение ја повлекува дозволата, односно овластувањето.

IV. УСЛОВИ ЗА СТЕКНУВАЊЕ И ВИД НА ДОЗВОЛИ И/ИЛИ ОВЛАСТУВАЊА

1. Услови за стекнување на дозволи и/или овластувања

Член 30

(1) За кандидатот да се стекне со дозвола на воздухопловен МЕТ персонал и овластување ВМ опсервер треба да ги исполнува следните услови:

- 1) да има потврда за завршена почетна обука и обука за овластување ВМ опсервер во овластена организација или центар за обука;
- 2) да има доказ за завршена средна стручна подготовка;
- 3) да има положено испит за стекнување дозвола и овластување ВМ опсервер;
- 4) да има потврда за работно искуство од најмалку една година во единица за давање на воздухопловно - метеоролошки услуги и
- 5) да има важечко лекарско уверение за здравствена способност класа 4.

(2) За кандидатот да се стекне со дозвола на воздухопловен МЕТ персонал и овластување ВМ прогностичар треба да ги исполнува следните услови:

- 1) да има потврда за завршена почетна обука и обука за овластување ВМ прогностичар во овластена организација или центар за обука;
- 2) да има доказ за завршена висока стручна подготовка – природно-математички факултет отсек Метеорологија;
- 3) да има положено испит за стекнување дозвола и овластување ВМ прогностичар;
- 4) да има потврда за работно искуство од најмалку една година во единица за давање на воздухопловно - метеоролошки услуги и
- 5) да има важечко лекарско уверение за здравствена способност класа 4.

(3) За кандидатот да се стекне со посебно овластување инструктор – ВМ опсервер и/или инструктор – ВМ прогностичар треба да ги исполнува следните услови:

- 1) да има важечка дозвола на воздухопловен МЕТ персонал;
- 2) да има потврда за завршена напредна обука;
- 3) да има потврда за положен испит за стекнување на посебно овластување за инструктор и
- 4) да има потврда за работно искуство од најмалку пет години во единица за давање на воздухопловно - метеоролошки услуги.

2. Видови на дозволи и овластувања

Член 31

(1) Дозвола за воздухопловен МЕТ персонал може да му се издаде на лице доколку ги исполнува условите пропишани со овој правилник.

(2) Дозволата од став (1) на овој член содржи најмалку едно овластување ВМ опсервер или ВМ прогностичар.

(3) Во дозволата за воздухопловен МЕТ персонал може да се впише и посебно овластување за инструктор и тоа:

- посебно овластување за инструктор – ВМ опсервер и
- посебно овластување за инструктор – ВМ прогностичар.

Член 32

(1) Имателот на дозвола за воздухопловен МЕТ персонал и овластување ВМ опсервер може да врши оперативни работни задачи кои се состојат од воздухопловно метеоролошко мерење и опсервирање, техничка обработка на оперативните

воздухопловни метеоролошки податоци и презентација на воздухопловните метеоролошки информации.

(2) Имателот на дозвола за воздухопловен МЕТ персонал и овластување ВМ прогностичар може да врши оперативни работни задачи кои се состојат од воздухопловно - метеоролошки анализа и прогноза на време, предупредувања, доставување на МЕТ документација за лет до корисниците, консултации и други важни метеоролошки информации кои се од значење за безбедно одвивање на воздушниот сообраќај.

(3) Имателот на дозвола за воздухопловен МЕТ персонал во која е впишано посебно овластување за инструктор може да спроведува обука и испити и да врши оценување на компетентност на кандидати за стекнување на дозвола на воздухопловен МЕТ персонал и/или овластување, за овластувањето кое е впишано во неговата дозвола и/или за посебно овластување инструктор.

V. ФОРМА, СОДРЖИНА, НАЧИН НА ИЗДАВАЊЕ, ПРОДОЛЖУВАЊЕ/ОБНОВУВАЊЕ, ПРОМЕНА И СУСПЕНДИРАЊЕ, РОКОТ НА ВАЖЕЊЕ И ЕВИДЕНЦИЈА НА ДОЗВОЛИТЕ И/ИЛИ ОВЛАСТУВАЊАТА

1. Форма и содржина

Член 33

Формата и содржината на дозволата и/или овластувањата на воздухопловниот МЕТ персонал се дадени во Прилог 2 кој е составен дел на овој правилник.

2. Начин на издавање, продолжување/обновување, суспендирање и повлекување на дозволата и/или овластувањата и рок на важење

Член 34

(1) Агенцијата ги издава, продолжува, суспендира, повлекува и променува дозволите и/или овластувањата на воздухопловниот МЕТ персонал.

(2) Во случај на промена на податоци, оштетување или губење на дозволата, Агенцијата издава нова дозвола по претходно поднесено барање од имателот на дозволата.

(3) Агенцијата води евиденција за издадените дозволи.

Член 35

(1) За издавање, продолжување или промена на дозвола и/или овластување на воздухопловниот МЕТ персонал, кандидатот поднесува барање до Агенцијата, кон кое се приложуваат докази дека се исполнети условите пропишани со овој правилник.

(2) Образецот на барањето од став (1) на овој член е даден во Прилог 3 кој е составен дел на овој правилник.

(3) Агенцијата по приемот на барањето, врши проверка дали е уплатена административна такса, проверка на барањето и приложената документација.

(4) При извршување на проверките од став (3) на овој член, Агенцијата користи листи за проверка претходно изготвени согласно документацијата и податоците кои се проверуваат.

(5) Доколку од проверките од став (3) на овој член Агенцијата утврди дека се исполнети условите пропишани со овој правилник во рок од 15 дена од поднесување на барањето донесува решение за издавање, продолжување/обновување или промена кое заедно со дозволата се доставуваат на кандидатот откако ќе донесе доказ дека го платил пропишаниот надоместок за издавање, продолжување/обновување или промена на дозвола, овластување и/или посебно овластување на воздухопловниот МЕТ персонал.

(6) Доколку Агенцијата утврди дека не се исполнети условите од член 30, односно член 37 на овој правилник, донесува решение за одбивање на барањето кое ги содржи и причините за одбивањето.

Член 36

Дозволата на воздухопловен МЕТ персонал се издава со важност од една година.

Член 37

(1) Барање за продолжување на важноста на дозволата се поднесува најмалку 15 дена, но не повеќе од 45 дена пред истекот на рокот на важноста на дозволата.

(2) Со барањето од став (1) на овој член се поднесуваат следните докази:

1. важечка дозвола за воздухопловен МЕТ персонал;
2. важечко лекарско уверение за здравствена способност класа 4;
3. потврда дека лицето е оценето за компетентно за овластувањата за кои е поднесено барањето и
4. потврда од овластено лице дека лицето кандидат има работно искуство во единицата за давање на воздухопловно-метеоролошки услуги на оперативно работно место соодветно на овластувањето кое е впишано во дозволата од најмалку осум работни часа во текот на секои последователни четири месеци.

Член 38

Лицето што нема да ја продолжи важноста на дозволата во рокот од член 37 на овој правилник може да го стори тоа со полагање на практичниот дел од испитот за стекнување на соодветното овластување, доколку од истекот на важноста на дозволата не поминале повеќе од шест месеци.

Член 39

(1) Доколку од истекот на важноста на дозволата поминале повеќе од шест месеци, но не повеќе од 12 месеци, лицето кое поднесува барање за обновување на дозволата и/или овластувањето, треба повторно да го полага во целост испитот за стекнување на соодветното овластување.

(2) Доколку од истекот на важноста на дозволата поминале повеќе од 12 месеци, лицето треба да ја заврши обуката за овластување и да го полага во целост испитот за стекнување на дозвола за воздухопловен МЕТ персонал и за соодветното овластување.

Член 40

(1) Дозволата односно овластувањата се суспендираат во случаите наведени во член 143 од Законот за воздухопловство.

(2) Доколку е исполнет некој од условите за суспендирање на дозволата, лицето не смее да врши работи од својата надлежност до донесување на решение за повлекување на суспензијата.

Член 41

Доколку за време на важноста на дозволата, воздухопловен МЕТ персонал има прекин во оперативна работа за одредено овластување подолг од четири месеци или при редовна или вонредна проценка на компетеност е утврдено дека не ги исполнува минимумите по програмата за одржување на компетентност, тогаш нема да му се дозволи самостојно извршување на работите од својата надлежност поврзани со тоа

овластување, се додека не го положи практичниот дел од испитот за стекнување на соодветното овластување.

VI. КРИТЕРИУМИ, НАЧИН И ПОСТАПКА ЗА ПРИЗНАВАЊЕ НА ЗАВРШЕНА ОБУКА И ПРОГРАМИ ЗА ОБУКА, ПОЛОЖЕНИ ИСПИТИ, СТЕКНАТИ ДОЗВОЛИ И ОВЛАСТУВАЊА ВО СТРАНСТВО ЗА МЕТ ПЕРСОНАЛОТ

Член 42

Завршена обука, програма за обука, положени испити и стекнати дозволи и овластувања во странство се признаваат доколку се спроведени или изготвени согласно Анекс I на ICAO за издавање на дозволи на персонал, Глава 4 (ICAO Annex 1 Personnel Licensing, Chapter 4), Упатството на WMO за настава и обука на персоналот од областа на метеорологијата и оперативната хидрологија - WMO бр. 258 (WMO Guidelines for the Education and Training of Personnel in Meteorology and Operational Hydrology – WMO No. 258) и неговиот додаток 1 – Услови за обука и стручна оспособеност на воздухопловниот MET персонал (Training and Qualification Requirements for Aeronautical meteorological personnel).

Член 43

(1) Лицето кандидат за признавање на завршена обука, програми за обука, положени испити, стекната дозвола и овластувања во странство поднесува барање до Агенцијата.

(2) Со барањето за признавање на завршена обука во странство се доставуваат следните документи:

- доказ дека центарот или организацијата за обука е овластен од националната воздухопловна власт на земјата во која се наоѓа центарот;
- доказ дека обуката е завршена по програма изготвена согласно Анекс I на ICAO за издавање на дозволи на персонал, Глава 4 (ICAO Annex 1 Personnel Licensing, Chapter 4), Упатството на WMO за настава и обука на персоналот од областа на метеорологијата и оперативната хидрологија - WMO бр. 258 (WMO Guidelines for the Education and Training of Personnel in Meteorology and Operational Hydrology – WMO No. 258) и неговиот додаток 1 – Услови за обука и стручна оспособеност на воздухопловниот MET персонал (Training and Qualification Requirements for Aeronautical meteorological personnel);
- програма за обука според која е обучуван кандидатот;
- доказ дека е платен пропишаниот надоместок за признавање.

(3) Со барањето за признавање на стекната дозвола и/или овластување во странство се доставуваат следните документи:

- дозвола и/или овластување во оригинал;
- доказ дека дозволата и/или овластувањето е стекнато согласно Анекс I на ICAO за издавање на дозволи на персонал, Глава 4 (ICAO Annex 1 Personnel Licensing, Chapter 4), Упатството на WMO за настава и обука на персоналот од областа на метеорологијата и оперативната хидрологија - WMO бр. 258 (WMO Guidelines for the Education and Training of Personnel in Meteorology and Operational Hydrology – WMO No. 258) и неговиот додаток 1 – Услови за обука и стручна оспособеност на воздухопловниот MET персонал (Training and Qualification Requirements for Aeronautical meteorological personnel);- лекарско уверение за здравствена способност класа 4;
- доказ дека е платен пропишаниот надоместок за признавање.

(4) Стекнати дозволи и овластувања во странство, се признаваат доколку се достават документите од став (3) на овој член и доколку кандидатот ги положи оние предмети кои ги нема положено согласно овој правилник.

(5) Агенцијата врши увид во доставената документација заради утврдување на исполнетоста на критериумите за признавање на завршената обука, односно дозволи и овластувања стекнати во странство.

(6) Доколку се утврди дека се исполнети критериумите за признавање и е платен надоместокот за признавање, Агенцијата донесува решение со кое се признава завршената обука, односно дозвола и/или овластувања стекнати во странство и му се издава соодветна дозвола.

(7) Доколку се утврди дека не се исполнети критериумите за признавање, Агенцијата донесува решение со кое се одбива барањето за признавање.

VII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 44

Дозволите и/или овластувањата издадени врз основа на Правилникот за стручна подготовка, испити и дозволи за работа на воздухопловно-метеоролошкиот персонал на контрола на летање (“Службени лист на СФРЈ” број 13/79 и “Службен весник на Република Македонија” број 73/2005), остануваат во сила до денот на нивно истекување, по што се заменуваат со дозволи и/или овластувања согласно овој правилник.

Член 45

Со денот на отпочнување на примена на овој правилник престанува да се применува Правилникот за стручна подготовка, испити и дозволи за работа на воздухопловно-метеоролошкиот персонал на контрола на летање (“Службени лист на СФРЈ” број 36/89, 50/90 и “Службен весник на Република Македонија” број 73/2005).

Член 46

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавување во “Службен весник на Република Македонија”, а ќе отпочне да се применува од 01 јули 2011 година.

Директор,
д-р Дејан Мојсоски

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА ЦИВИЛНО ВОЗДУХОПЛОВСТВО
REPUBLIC OF MACEDONIA
CIVIL AVIATION AGENCY

УВЕРЕНИЕ

APPROVAL CERTIFICATE

Ова уверение му се издава на/ *This certificate is issued to:*

Адреса/*Address:*

Број/*Number:*

Агенцијата за цивилно воздухопловство потврдува дека горенаведената организација ги исполнува условите пропишани со Правилникот за стручно оспособување, проверки, дозволи и овластувања на персоналот за метеоролошко обезбедување на воздушниот сообраќај и истата се овластува за организација/центар за вршење обука на воздухопловен MET персонал.

The Civil Aviation Agency confirms that the above named organization complies with the requirements prescribed in Regulation on qualification, training, examinations, licensing and ratings of the MET Personnel and is empowered to operate as an Organization/Center for training of the MET Personnel.

Ова уверение, освен ако не биде суспендирано или повлечено, ќе остане во сила до:

This certificate, unless suspended or revoked, shall continue in effect until:

Датум на издавање/*Date of issue:*

Потпис/*Signature:*

Важи од/*Effective date:*

Директор/*Director General*

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА ЦИВИЛНО ВОЗДУХОПЛОВСТВО

ПРИЛОГ 3

Образец на барање
за воздухопловен МЕТ персонал

Број на дозвола: _____

БАРАЊЕ ЗА:

- Полагање на испит за стекнување на дозвола со овластување / посебно овластување
- Издавање на дозвола со овластување на ВМ опсервер
- Издавање на дозвола со овластување на ВМ прогностичар
- Впишување на посебно овластување за инструктор
- Продолжување на важноста на дозволата со овластување / посебното овластување
- Промена на дозвола / Измена на лични податоци

1. ЛИЧНИ ПОДАТОЦИ		
Презиме: []	Татково име: []	Име: []
Датум на раѓање (дд/мм/гггг): [] / [] / []	Место на раѓање: []	Државјанство: []
Адреса на живеење: []		
Поштански бр.: []	Место: []	Адреса за електронска пошта (email): []
Домашен тел: []		Факс: []
2. ПОДАТОЦИ ЗА ОРГАНИЗАЦИОНА ЕДИНИЦА		
Назив: []		Ознака: []
Адреса на единицата: []		Тел. на единицата: []
3. ВИД НА ДОЗВОЛА ЗА РАБОТА (на која што се однесува барањето)		☐ ВМ Опсервер ☐ ВМ Прогностичар
4. ОВЛАСТУВАЊА ЗА КОИ СЕ ОДНЕСУВА БАРАЊЕТО		
☐ Дозвола на ВМ опсервер	☐ Овластување на ВМ опсервер ☐ Посебно овластување за инструктор	
☐ Дозвола на ВМ прогностичар	☐ Овластување на ВМ прогностичар ☐ Посебно овластување за инструктор	

5. ИЗЈАВА ОД ПОДНОСИТЕЛОТ НА БАРАЊЕТО

Изјавувам дека внимателно ги разгледав внесените податоци и според мојата најдобра проценка и знаење тие се точни.

Име и презиме:

[]

Потпис:

[]

Датум:

[/ /]

6. ПРИЛОЖЕНА ДОКУМЕНТАЦИЈА / ЗАБЕЛЕШКИ / ДРУГИ БИТНИ ИНФОРМАЦИИ